

СПЕЦИФІКА РЕАЛІЗАЦІЇ АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО ДИТЯЧОГО НАУКОВО-ПОПУЛЯРНОГО ДИСКУРСУ

Черник М. В.

*кандидат філологічних наук, доцент,
старший викладач кафедри германської філології*

*Сумський державний університет
вул. Харківська, 116, Суми, Україна
orcid.org/0000-0002-3666-0671*

m.chernik@gf.sumdu.edu.ua

Ключові слова: *дискурс,
науково-популярний дискурс,
дитячий літературний
дискурс, дитячий науково-
популярний дискурс,
інтердискурсивність.*

У статті розглянуто основні аспекти реалізації англійськомовного дитячого науково-популярного дискурсу як багатофункціональної єдності, яка концентрує інформацію про наукові факти, події та чинники, пов'язані з науковими реаліями, викладеними в доступній і зрозумілій для дітей формі з урахуванням вікової, гендерної, культурної та соціальної специфіки його репрезентації. Розглянуто підходи до дослідження дискурсу, визначено основні риси науково-популярного та дитячого літературного дискурсів. Проаналізовано принципи проявлення дитячого науково-популярного дискурсу в когнітивних, комунікативних і метадискурсивних категоріях, позначено синергією науково-популярного та дитячого літературного дискурсів. Когнітивні категорії дитячого науково-популярного дискурсу репрезентуються його інтенціональністю, спрямованою на налагодження комунікації з дитячою аудиторією; інформативністю для поширення наукового знання з адаптацією форми викладу до специфічних потреб реципієнтів; каузальною, референційною й часовою когезією, представленою семантико-когнітивною зв'язністю досліджуваного дискурсу. Комунікативними ознаками дитячого науково-популярного дискурсу є інтенціональність, що полягає в налагодженні зв'язків між комунікантами різного віку й з різними знаннями та досвідом; адресованість, позначена амбівалентністю одночасної присутності в зазначеному дискурсі адресата-дитини та адресата-дорослого; ситуативність тематичної представленості науково-популярних видань та їхньої репрезентації відповідними засобами вербального та невербального спілкування. Метадискурсивні категорії дитячого науково-популярного дискурсу репрезентуються засобами оформлення дискурсу як процесу, засобами організації перебігу спілкування, фатичною комунікацією та жанрово-стилістичними особливостями дискурсу. Дитячий науково-популярний дискурс як результат інтердискурсивного злиття науково-популярного та дитячого літературного дискурсів є поліаспектним явищем, що в літературі репрезентує навколишню дійсність і транслює наукову інформацію в доступній формі для широкої дитячої аудиторії.

SPECIFICS OF ENGLISH CHILDREN'S POPULAR SCIENCE DISCOURSE

Chernyk M. V.

*Candidate of Philological Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at the Department of Germanic Philology*

Sumy State University

Kharkivska str., 116, Sumy, Ukraine

orcid.org/0000-0002-3666-0671

m.chernik@gf.sumdu.edu.ua

Key words: *discourse, popular science discourse, children's literary discourse, children's popular science discourse, interdiscursivity.*

The article deals with English-language children's popular science discourse as a multifunctional unity concentrating information about scientific facts, events and factors related to scientific realia, presented clearly for children, taking into account the age, gender, cultural and social specifics of its representation. The approaches to discourse research are considered in this article; the main features of popular science and children's literary discourses are identified. The principles of children's popular science discourse in cognitive, communicative and metadiscursive categories, marked by the synergy of popular science and children's literary discourses, are analysed. The cognitive categories of children's popular science discourse are represented by its intentionality aimed at establishing communication with the children's audience; informativeness for the dissemination of scientific knowledge adapted to the specific needs of the recipients; and causal, referential and temporal cohesion represented by the semantic and cognitive coherence of the discourse under analysis. The communicative features of children's popular science discourse are intentionality consisting in establishing connections between communicators of different ages and with different knowledge and experience; addressability, marked by the ambivalence of the simultaneous presence of a child addressee and an adult addressee in the discourse; and situationality of the popular science editions thematic representation and their means of verbal and non-verbal communication. The metadiscursive categories of children's popular science discourse are represented by discourse forming means, course of communication, phatic communication and genre and stylistic features of discourse. The children's popular science discourse as a result of the interdiscursive adherence of popular science and children's literary discourses is a multidimensional phenomenon that represents the surrounding reality in literature and transmits scientific information in an accessible form for a wide children's audience.

Постановка проблеми. Дитяча література має вагомий вплив на розвиток і становлення особистості з раннього віку, формуючи її світогляд, а також індивідуально та соціально важливі компетентності. Жанрове та тематичне розмаїття англійськомовної дитячої літератури на сучасному книжковому ринку сприяє популяризації читання серед дітей. Останнім часом дедалі більший попит, а відповідно й пропозиція спостерігаються на науково-популярну літературу для дітей, яка покликана знайомити читачів із навколишнім світом і формувати навички, необхідні для життя в сучасному суспільстві.

Науково-популярні видання як репрезентанти навколишньої дійсності передають наукову, тобто

достовірну, об'єктивну й перевірену, інформацію в доступній і зрозумілій формі для широкої аудиторії. Доступність і зрозумілість дитячої науково-популярної літератури реалізується за рахунок правильного підбору засобів і способів передачі наукової інформації, які залежать від вікової, гендерної, культурної та соціальної специфіки реципієнтів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує інтерес лінгвістів як до дитячої літератури (А.О. Цапів, Е.І. Огар, О. Папуша, В. Самойленко), так і до науково-популярного дискурсу (С.Ф. Соколовська, Г. Сивокінь, Т.М. Koroleva). Проте у фокус уваги дослідників аналіз саме дитячих науково-популярних видань якщо й

потрапляв, то лише епізодично і в руслі вивчення дитячої літератури загалом. З огляду на це вважаємо за доцільне дослідити специфіку реалізації англійськомовного дитячого науково-популярного дискурсу в руслі сучасних лінгвістичних парадигм, спираючись на особливості поєднання рис науково-популярного та дитячого літературного дискурсів.

Метою дослідження є виявлення специфічних рис реалізації англійськомовного дитячого науково-популярного дискурсу. Зазначена мета передбачає вирішення таких **завдань**: 1) окреслити зміст поняття «дитячий науково-популярний дискурс», спираючись на особливості функціонування науково-популярного та дитячого літературного дискурсів; 2) розглянути основні аспекти реалізації дитячого науково-популярного дискурсу; 3) виокремити риси дитячого науково-популярного дискурсу.

Об'єктом дослідження є дитячі науково-популярні видання. **Предмет** дослідження становить специфіка їхньої реалізації в англійськомовному науково-популярному дискурсі.

Виклад основного матеріалу. Специфіка реалізації дитячого науково-популярного дискурсу полягає в синестезії особливостей функціонування науково-популярного та дитячого літературного дискурсів з урахуванням та узгодженням їхніх відмінностей.

Дискурс як складне та багатогранне явище є одним із найвагоміших понять, досліджуваних у прагмалінгвістиці, когнітивній лінгвістиці, лінгвістиці тексту та інших галузях лінгвістичної науки. Аналіз дискурсивних аспектів тексту передбачає урахування особливостей функціонування мовленнєвих одиниць на всіх рівнях їхньої реалізації, поєднуючи поняття тексту, мовлення, мови, психології, культурології та соціології в єдину систему когнітивного сприйняття [Шевченко, 2013, с. 122; Прима, 2022, с. 99–100; Приходько Г.І., Приходченко О.О., 2023, с. 48].

У комунікативно-прагматичному ракурсі І.С. Шевченко розглядає дискурс як «багатогранну мовно-когнітивно-комунікативну предметно-пізнавальну сферу, яка визначається трьома аспектами: 1) аспектом мовного використання; 2) передаванням / конструюванням ідей і переконань, тобто когнітивним аспектом; 3) соціально-прагматичним аспектом – взаємодією комунікантів у певних соціально-культурних контекстах і ситуаціях» [Шевченко, 2013, с. 123].

Шевченко І.С. розрізняє когнітивні, комунікативні й метадискурсивні категорії дискурсу. Ознаками когнітивних категорій дискурсу є інтенціональність (містить переважно комунікативний намір), інформативність (передача смислів у ході комунікації, виражених концептами, категоріями

тощо) і когезія (представлена семантико-когнітивною зв'язністю дискурсу — каузальною, референційною й часовою). Комунікативними ознаками дискурсу є інтенціональність, адресованість (соціально-прагматична спрямованість комунікативних ситуацій) і ситуативність (із залученням невербальних аспектів спілкування). Метадискурсивні категорії представлені засобами оформлення дискурсу як процесу (з урахуванням стратегій і тактик), засобами організації перебігу спілкування (зокрема, зміна комунікативних ролей), фатичною комунікацією (зادля встановлення, продовження й розмикання контакту) та жанрово-стилістичними особливостями дискурсу [Шевченко, 2013, с. 125–126].

До гіперкатегорій дискурсу відносять інтердискурсивність, яка «постає як взаємодія різних дискурсів, тобто перехрещення, інтеграція різних галузей знання й практики». Інтердискурсивність проявляється у 1) когнітивному взаємопроникненні дискурсотвірних концептів у дискурси різних типів; 2) ситуативній і контекстній поліадресованості; 3) комунікативних аспектах когнітивно-прагматичної поліфонії дискурсів різних типів; 4) жанрово-стилістичних перехрещеннях з накладанням різних форматів дискурсу; 5) особливій стратегічній організації та специфіці дискурсивних подій [Шевченко, 2013, с. 125–126].

Науково-популярна література як вагомий складник науково-популярного дискурсу в «Енциклопедії сучасної України» має таке визначення: «Вид літератури, що доступно, зрозуміло та емоційно розповідає про наукові знання широким верствам читачів, які не мають спеціальної фахової підготовки та їхня діяльність не пов'язана з певною науковою галуззю» [Романенко, 2020].

О.І. Іліді визначає науково-популярний дискурс як багатфункціональну єдність, яка концентрує інформацію про наукові факти, а також події та чинники, пов'язані з науковими реаліями, які потребують популярного (тобто доступного для нефахівців у певній галузі) викладу їхньої сутності та значимості. До особливостей науково-популярного дискурсу відносять: 1) належність до галузі його застосування у релевантних ситуаціях та з відповідно підібраним жанром реалізації тексту; 2) посилення на авторитетні джерела або відомих авторів задля верифікації поданої інформації. Якщо науковий дискурс тяжіє до якомога точнішого висвітлення питання, є складним для сприйняття невідповідним реципієнтом і характеризується жвавою динамікою висвітлення інформації, то науково-популярному дискурсу притаманне прагнення передати лише сутність наукового поняття чи здійснити загальний опис наукового об'єкта, а отже, і форма його репрезентації має бути максимально спрощеною й неперере-

насиченою термінологією та складним синтаксисом [Ліаді, 2023].

Г. Сивокінь, аналізуючи інформативну складову частину науково-популярного дискурсу, зазначає, що його стрижнем є знання, які необхідно донести до аудиторії, а додаткові відомості виконують функцію конкретизації цих знань і забезпечуються такими інформантами, як ілюстративні комплекси, блоки доказів, аргументативні складники тощо [Сивокінь, 2016, с. 157].

Основне завдання науково-популярного дискурсу – донести знання до широкої аудиторії й переконати її в достовірності поданої інформації. До завдань науково-популярного дискурсу також відносять установлення зв'язку з адресатами й реалізацію впливу на аудиторію. Встановлюючи зв'язок з адресатами, необхідно враховувати їхній соціальний статус, рівень освіти, світогляд, запас знань і здатність правильно інтерпретувати інформацію. Реалізація впливу на аудиторію потребує вживання відповідних мовних засобів, логічної структурності, аргументованості й емоційної насиченості [Ліаді, 2023; Сивокінь, 2016, с. 158].

О. Папуша, аналізуючи площину актуалізації поняття «дитяча література», виокремлює перетин трьох уявлень – про дитячий твір (як результат цілеспрямованої діяльності письменника), дитяче читання (як взаємодію дитини з текстом твору) та дитячу книгу (як канонізовану форму, фізичний спосіб існування твору) [Папуша, 2004, с. 173].

Е.І. Огар, розглядаючи мову дитячого літературного дискурсу, наголошує на її функціонально-комунікативній зорієнтованості та виразній прагматизації, ефективність яких визначається точністю змістових характеристик та оптимальністю засобів вираження, представлених елементами літературної форми, у комбінації з паратекстовими засобами, які реалізуються через художньо-графічний текст та архітектоніку літературного твору. До цільових настанов дитячого літературного дискурсу автор відносить: інформування; вплив на формування світосприйняття, наукового світогляду; доступний виклад основ спеціальних знань; рекламування; навчання; створення певного емоційно-чуттєвого настрою, задоволення естетичних смаків; породження асоціації тощо) [Огар, 2006, с. 10–11].

Аналізуючи ефективність дитячих літературних текстів, Е.І. Огар підіймає питання дистанції між комунікантами (тобто автором та читачами), яка може виникати в результаті психологічних, інформаційних, логічних, естетичних і мовленнєвих розбіжностей між ними й спричиняти перешкоди на шляху до адекватного сприйняття тексту. Ця дистанція в дитячій книзі актуалізується не лише на часо-просторовому рівні, а й на рівні віку, життєвого досвіду, психології, світосприйняття,

здатності мислити, словникового запасу, а також загальної та спеціальної ерудиції, адже інформація, адресована дитині, виражається дорослою людиною. Комунікативна ефективність дитячого тексту залежить від двовимірного бачення світу автором – з позиції як дорослого, так і дитини [Огар, 2006, с. 11; Цапів, 2019, с. 106].

Враховуючи вище зазначені теоретичні аспекти реалізації науково-популярного та дитячого літературного дискурсів, у нашій роботі ми визначаємо **дитячий науково-популярний дискурс** як багатофункціональну єдність, яка концентрує інформацію про наукові факти, події та чинники, пов'язані з науковими реаліями, викладеними в доступній і зрозумілій для дітей формі.

Проявлення дитячого науково-популярного дискурсу в когнітивних, комунікативних і метадискурсивних категоріях визначається синергією науково-популярного та дитячого літературного дискурсів. Кожна з цих категорій покликана систематизувати проявлення досліджуваного дискурсу з огляду на вікову, гендерну, культурну та соціальну специфіку його репрезентації.

Когнітивні категорії дитячого науково-популярного дискурсу репрезентуються його інтенціональністю, інформативністю та когезією. Інтенціональність дитячого науково-популярного дискурсу спрямована на налагодження комунікації з читачем з метою поширення наукових знань серед дітей у доступній формі й мотивування до навчання та розширення наукового світогляду. Інформативність дитячого науково-популярного дискурсу полягає в поширенні інформації, пов'язаної з науковими знаннями, що ґрунтується на достовірних джерелах. При цьому форма викладу адаптується до специфічних потреб реципієнтів та їхньої готовності сприймати наукові концепти. Когезія в дитячому науково-популярному дискурсі представлена семантико-когнітивною зв'язністю, що проявляється за каузальними, референційними й часовими параметрами. Каузальна когезія досліджуваного дискурсу має на меті цілісно показати й пояснити молодшим читачам причинно-наслідкові зв'язки подій і вчинків на прикладі ситуацій, притаманних їхній картині світу, як-от: пізнання навколишнього світу, міжособистісне спілкування, відстоювання соціально важливих питань тощо. Референційна когезія представлена залученням до дитячого науково-популярного дискурсу близьких і зрозумілих для дитячої аудиторії референтів. При цьому, попри спрямованість на відображення навколишньої дійсності з наукової точки зору, досліджуваному дискурсу притаманне застосування об'єктів дійсності не лише з реального, а й з уявного (модельного, алюзивного) світу, представлених казковими, міфічними, мультиплікаційними, кінематографічними та іншими

іреальними концептами [Селіванова, 2008, с. 77]. Часова когезія вимагає упорядкованості й зазвичай для подачі фактів представлена минулим і теперішнім часом, а роздуми про подальші перспективи розвитку описуваних наукових понять подаються із застосуванням майбутнього часу.

Комунікативними ознаками дискурсу є інтенціональність, адресованість і ситуативність. Інтенціональність дитячого науково-популярного дискурсу в комунікативному вимірі полягає в налагодженні зав'язків між комунікантами різного віку й з різними знаннями та досвідом, оскільки зазвичай дорослому автору необхідно підлаштуватися під особливості світосприйняття дитячої аудиторії. Для адресованості в контексті соціально-прагматичної спрямованості комунікативних ситуацій характерна амбівалентність, що полягає в одночасній присутності в дитячому науково-популярному дискурсі адресата-дитини та адресата-дорослого, оскільки всі етапи комунікації дитини з книжкою – від вибору книжки до її обговорення після прочитання – часто проходять у супроводі дорослого [Цапів, 2008, с. 77]. Ситуативність досліджуваного дискурсу визначається тематичною представленістю науково-популярних видань і репрезентується відповідними засобами вербального та невербального спілкування [Загнітко, 2008, с. 38].

Метадискурсивні категорії дитячого науково-популярного дискурсу репрезентуються засобами оформлення дискурсу як процесу, засобами організації перебігу спілкування, фатичною комунікацією та жанрово-стилістичними особливостями дискурсу. Засоби оформлення дискурсу як процесу передбачають урахування стратегій і тактик, спрямованих на виклад наукових знань у доступній для дітей формі й представлених такими складниками міжособистісної комунікації, як аргументація, мотивація, оцінка, вираження емоцій, міркування вголос, виправдання, спонукання тощо [Бацевич, 2004, с. 118]. Засоби організації перебігу спілкування в дитячому науково-популярному дискурсі, що реалізуються за рахунок розподілу та зміни комунікативних ролей, позначені активною інтеракцією з молодшим читачем, залученням його до активних міркувань і дій за рахунок вживання відкритих і риторичних запитань і спонукання до виконання відповідних завдань з мисленнєвої чи фізичної діяльності. Фатична комунікація, метою якої є встановлення, продовження й розмикання контакту, в дитячому науково-популярному дискурсі представлена відповідними лексичними та синтаксичними засобами, притаманними дитячому мовленню, як-от: неформальне, експресивне привітання, підбадьорення й заохочення до інтеракції, приязне завершення комунікації з настановами й спонуканням

до подальших міркувань і дій після прочитання книжки. Жанрово-стилістичні особливості дитячого науково-популярного дискурсу репрезентуються в нехудожній літературі в таких жанрах, як енциклопедія, біографія, довідник тощо.

Дитячий науково-популярний дискурс як результат інтердискурсивного злиття науково-популярного та дитячого літературного дискурсів є поліаспектним явищем, в літературі представленим виданнями, покликаними репрезентувати навколишню дійсність і транслювати наукову інформацію в доступній формі для широкої дитячої аудиторії різних вікових, гендерних, культурних і соціальних категорій. Основними ознаками дитячого науково-популярного дискурсу є простота викладу інформації, детермінологізація наукових понять, референція до звичних для дитини концептів, пряма адресація й активна комунікація з дитиною-реципієнтом, а також застосування мультимодальних засобів творення текстів із залученням широкого спектру видів відчуття.

Висновки і перспективи подальших розробок. У результаті дослідження було встановлено, що дитяча науково-популярна література у доступній формі репрезентує наукове знання дитячій аудиторії, формуючи її світогляд і важливі компетентності. Дискурс як поліаспектне явище реалізується за когнітивними, комунікативними та метадискурсивними категоріями. Науково-популярні видання як транслятори навколишньої дійсності передають наукову, тобто достовірну, об'єктивну й перевірену, інформацію в доступній формі для широкої аудиторії за допомогою релевантних засобів і способів передачі наукової інформації, які визначаються віковою, гендерною, культурною та соціальною специфікою реципієнтів. У дискурсивних дослідженнях дитяча науково-популярна література реалізується як інтердискурсивне явище, що поєднує в собі ознаки науково-популярного та дитячого літературного дискурсів. Саме синергія їхніх дискурсотвірних концептів, контекстної поліадресованості, когнітивно-прагматичної поліфонії інтенцій та смислів і жанрово-стилістичних перехрещень забезпечує функціонування досліджуваного дискурсу. У роботі інтенціональність, інформативність, когезія (каузальна, референційна й часова), адресованість і ситуативність визначені як важливі чинники реалізації дитячого науково-популярного дискурсу. Проаналізовано засоби оформлення дискурсу як процесу з урахуванням стратегій і тактик, засоби організації перебігу спілкування, фатичну комунікацію та жанрово-стилістичні особливості дитячого науково-популярного дискурсу. Перспективою подальших досліджень вважаємо аналіз прагматичних аспектів реалізації англійськомовного дитячого науково-популярного дискурсу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ : Академія, 2004. 342 с.
2. Загнітко А.П. Основи дискурсології. Донецьк : ДонНУ, 2008. 194 с.
3. Іліаді О.І. Проблеми текстології та дискурсології : навчальний посібник. Одеса : Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського», 2023. 168 с.
4. Романенко О.В. Науково-популярна література. *Енциклопедія сучасної України* / редкол.: І.М. Дзюба, А.І. Жуковський, М.Г. Железняк та ін. ; НАН України, НТШ. Київ : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2020. URL: <https://esu.com.ua/article-70702>.
5. Огар Е.І. Мова дитячого літературного дискурсу: функціонально-комунікативні аспекти дослідження. *Вісник Сумського державного університету*. 2006. № 3 (87). С. 1–17.
6. Папуша О. Теоретичний дискурс дитячої літератури: у пошуках об'єкта. *Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія «Філологічна»*. 2004. Вип. 33. Ч. 2. С. 172–183.
7. Прима В.В. Дискурс: погляди науковців на визначення та предмет вивчення. *Закарпатські філологічні студії*. Випуск 22. Том 2. 2022. С. 98–103.
8. Приходько Г.І., Приходченко О.О. Суб'єктивність як один з аспектів дослідження тексту. *Мова. Література. Фольклор* : науковий журнал Запорізького національного університету. № 1. 2023. С. 47–52.
9. Самойленко В. Дискурсивні особливості сучасних художніх творів для дітей. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 33. Том 2. 2020. С. 149–155.
10. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава : Довкілля-К, 2008. 712 с.
11. Епістемічна модальність у науково-популярному дискурсі щодо викладання навчального матеріалу / Г. Сивокінь, Я. Мар'яно, Т. Картель, О. Зайцева. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія «Проблеми української термінології». 2016. № 842. С. 157–160.
12. Соколовська С.Ф. Функціонально-комунікативний аспект науково-популярного дискурсу. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка*. 2006. Вип. 26. С. 204–208.
13. Цапів А.О. Поетика простоти у художніх текстах для дітей. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Філологія. Соціально-комунікативні науки»*. Т. 30 (69). № 1. Ч. 1. 2019. С. 106–110.
14. Шевченко І.С. Мовленнєвий акт і дискурс в когнітивно-прагматичному та історичному ракурсі. *Переклад у наукових дослідженнях представників Харківської школи* : колективна монографія. Вінниця : Нова книга, 2013. С. 117–134.
15. Koroleva T.M. General characteristics of popular science discourse. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. Серія «Лінгвістичні науки»*. 2017. № 24. С. 58–63.
16. Rozenfeld Július. Intersections of the Global and the Local in Slovak Immigrant Communities in Britain. *Newcastle upon Tyne* : Cambridge Scholars Publishing. 2023. 125 s.

REFERENCES

1. Batsevych F. S. (2004) *Osnovy komunikativnoi linhvistyky* [Fundamentals of communicative linguistics]: textbook. Kyiv: Akademia. 342 p.
2. Zahnitko A. P. (2008) *Osnovy dyskursolohii* [Fundamentals of discourse studies]. Donetsk : DonNU. 194 p.
3. Pliadi O. I. (2023) *Problemy tekstolohii ta dyskursolohii* [Problematics of textual and discourse studies]: study aid. South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky. Odesa.
4. *Naukovo-populiarna literatura* [Popular science literature] (2020) / O. V. Romanenko. *Encyclopedia of Modern Ukraine*/editorial board.: I. M. Dziuba, A. I. Zhukovskiy, M. H. Zhelezniak [et al]. K. : Institute of Encyclopedic Research of the National Academy of Sciences of Ukraine. URL: <https://esu.com.ua/article-70702>
5. Ohar E. I. (2006) *Mova dytiachoho literaturnoho dyskursu: funktsionalno-komunikativni aspekty doslidzhennia* [The Language of Children's Literary Discourse: Functional and Communicative Aspects of the Study]. *“Visnyk of Sumy State University”*, № 3 (87). P. 1–17.
6. Papusha O. (2004) *Teoretychnyi dyskurs dytiachoi literatury: u poshukakh obiekta* [The Theoretical Discourse of Children's Literature: In Search of an Object]. *Visnyk of Ivan Franko National University of Lviv*. Series “Philological”. Issue 33. Part. 2. P. 172–183.
7. Pryma V. V. (2022) *Dyskurs: pohliady naukovtsiv na vyznachennia ta predmet vyvchennia* [Discourse: scholars' views on the definition and subject of study]. *Zakarpatski filolohichni studii*. Issue 22. Vol. 2. P. 98–103.
8. Prykhodko H. I., Prykhodchenko O. O. (2023) *Subiektivnist yak odyin z aspektiv doslidzhennia tekstu* [Subjectivity as an aspect of textual

- research]. *Scientific Journal of Zaporizhzhia National University "Language. Literature. Folklore"*. № 1. P. 47–52.
9. Samoilenko V. (2020) Dyskursyvni osoblyvosti suchasnykh khudozhnikh tvoriv dlia ditei [Discursive Features of Contemporary Fiction for Children]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Issue 33. Vol 2. P. 149–155.
 10. Selivanova O. O. (2008) Suchasna linhvistyka: napriamy ta problemy [Modern linguistics: directions and problems]. Poltava : Dovkillia-K. 712 p.
 11. Syvokin H. (2016) Epistemichna modalnist u naukovo-populiarnomu dyskursi shchodo vykladannia navchalnoho materialu [Epistemic Modality in the Popular Science Discourse on Teaching Educational Material] / H. Syvokin, Ya. Marianko, T. Kartel, O. Zaitseva. *Bulletin of Lviv Polytechnic National University. Series "Problems of Ukrainian terminology"*. № 842. P. 157–160.
 12. Sokolovska S. F. (2006) Funktsionalno-komunikatyvnyi aspekt naukovo-populiarnoho dyskursu [Functional and communicative aspect of popular science discourse]. *Bulletin of Zhytomyr Ivan Franko State University*. Issue. 26. P. 204–208.
 13. Tsapiv A. O. (2019) Poetyka prostoty u khudozhnikh tekstakh dlia ditei [The Poetics of Simplicity in Fiction for Children]. *Scientific Notes of Vernadsky National University. Series: Philology. Social communications*. Vol. 30 (69). № 1. Part. 1. 2019. P. 106–110.
 14. Shevchenko I. S. (2013) Movlennievyyi akt i dyskurs v kohnityvno-prahmatychnomu ta istorychnomu rakursi [Speech act and discourse in cognitive-pragmatic and historical perspective]. *Translation in the Scientific Research of the Kharkiv School: collective monograph*. Vinnytsia : Nova Knyha. P. 117–134.
 15. Koroleva T. M. (2017) General characteristics of popular science discourse. *Scientific bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K. D. Ushynsky*. Linguistic sciences. 2017. № 24. P. 58–63.
 16. Rozenfeld Július (2023) Intersections of the Global and the Local in Slovak Immigrant Communities in Britain. Newcastle upon Tyne : Cambridge Scholars Publishing. 125 s.